

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Philippi Labbei Bitvrici Societatis Iesv Presbyteri, Nova Bibliotheca Mss. Librorvm, Sive Specimen Antiqvarvm Lectionvm Latinarvm Et Græcarvm

Labbé, Philippe

Parisiis, 1653

Epistolæ duę. Prima Philippi I. Francorum Regis ad Lambertum
Atrebarenssem Episcopum. Altera, eiusdem Lamberti ad Paschalem II.
Papam de absoluteione eiusdem Regis ob inectum cum Bertradâ
coniugium, à ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-13263

nes Isaaci Episcopi Lingonensis.

Ordo scrutiniij qualiter fieri debeat. *Ex mss. exemplari.*

Officium Episcopi. *Ex codice Bibliothecæ sancti Victoris GG. num. 14.*

Formula duodecim exhibitæ ab ordinandis Episcopis, subiectionis, reuerentiæ atque obedientiæ suo Metropolitanæ. *Ex codice Arelatensi mss.*

Litania vetustissimæ ad calcem Arelatensis libri mss. argenteis eburneisque laminis texti. Sunt etiam quædam Litanie in codice mss. Pontificali Bellouacensis Ecclesiæ, in quibus mentio fit Ioannis Papæ, Rogerij Episcopi, Roberti Regis & Reginæ Constantiæ.

Manu missio serui, vt ad ordines promoueat: & literæ dimissoria, vt Episcopus ordinet Clericum. *Ex veteribus schedis.*

Formula excommunicationis solennis. *Ex veteri codice.*

De absolutione Philippi I. Francorum Regis ob incestum cum Bertrada coniugium data Parisiis Paschalis Papæ nomine iv. Nonas Decembres anno Christi m c v. Epistola duæ: Prima ipsius Philippi Regis ad Lambertum Episcopum, cui Papa vices suas ad absoluendum delegarat; Altera Lamberti Atrebatensis Episcopi ad Paschalem Papam de absolutione Regi concessa. *Ex codice mss. Igniacensis Cænobij O. C. in Remensi Campania. Ac ne res omnium Eruditorum votis iam pridem expetita, discutiendisque Historiæ nostræ tenebris aptissima, immò & pernecessaria, diutius differatur, Ecce tibi, Amice Lector, vtramque in antecessum Epistolam.*

Epistola PHILIPPI Regis.

PHILIPPVS Dei gratia Francorum Rex LAMBERTO Atrebatensium Episcopo fideli & amico nostro Salutem & gratiam nostram. Quia Dominus Papa per TETBALDVM OVIDIVM missum nostrum Archiepiscopis & Episcopis nostris, & tibi ipsi litteras modò nouiter misit, de absolutione nostrâ, vt nos absoluerent, sicut tu ipse videbis in litteris Papæ; tibi que inter illos eiusdem absolutionis ex nomine vicem commisit, mandamus tibi, & precamur, quatenus in crastino festiuitatis S. ANDREAE ad hoc negotium præcipue tibi commissum ad sis cum Archiepiscopis & Episcopis nostris, qui ibi aderunt, tum ex præcepto Papæ, tum ex fide, quam mihi debes, commonitus, posthabita omni occasione. Vale.

Epistola LAMBERTI Episcopi.

REVERENTISSIMO Domino & Patri Patrum PASCHALI Papæ LAMBERTVS Dei miseratione Atrebatensis Episcopus debitam cum orationibus subiectionem. Conuenientes Parisijs ex vestra auctoritate Archiepiscopi, Dominus DAIMBERTVS Senonensis, RODVLVS Turonensis, Episcopi quoque Ivo Carnotensis, IOANNES Aurelianensis, HUMBALDVS Autissiodorensis, GVALO Parisiensis, MANASSES Meldensis, BALDRICVS Nouiomensis, HVBERTVS Siluanectensis, fecerunt recitare litteras à vestra sede, pro satisfatione & absolutione Regis missas. Litteris itaque lectis & intellectis, miserunt ad Regem IOANNEM Aurelianensem & GVALONEM Parisiensem Episcopos sciscitantes, si Rex iuxta tenorem litterarum vestrarum satisfaceret, & carnalis & illicitæ copulæ peccatum abiurare decreuisset. Quibus benignè respondens ait se, DEO & SANCTÆ ROMANÆ ECCLESIAE libenter velle satisfacere, & Apostolicæ sedis præcepto, Archiepiscoporum quoque & Episcoporum præsentium acquiescere consilio: Igitur in præsentia prædictorum Episcoporum, necnon & Abbatum, ADAM Parisiensis de titulo sancti Dionysij, RAINALDI de titulo S. Germani Parisiensis, VL. Parisiensis de titulo S. Maglorij, item R. Stampensis de titulo sanctæ Trinitatis, Archidiaconorum etiam quàm plurimorum, & honorabilium Clericorum & Laicorum circumstantium aduenit Rex satis deuotè, multumque humiliter, nudis pedibus, peccato renuntians, & excommunicationem emendans, & sic ex vestra auctoritate absolutionem suscipere meruit. His ita gestis, tactis Sacrosanctis Euangelijs, abiurauit copulam & flagitium illicitæ coniunctionis, in hæc verba: Audias tu LAMBERTE Episcope Atrebatensis, qui hic Apostolica vice fungeris: audiant Archiepiscopi & præsentis Episcopi, quòd ego PHILIPPVS Rex Francorum peccatum & consuetudinem carnalis & illi-

muco

citæ copulæ, quam hæcenus cum BERTRADA exercui, ulterius non exercebo: sed peccatum istud & flagitium penitus & sine omni retractatione abiuro. Cum eadem quoque fœmina mutuum colloquium & contubernium, nisi sub testimonio personarum minimè suspectarum non habebō. Hæc omnia sicut litteræ Papæ dicunt, & vos intelligitis, sine omni malo ingenio observabo. Sic me Deus adiuvet, & hæc SACROSANCTA IESU-CHRISTI EUANGELIA. Similiter & BERTRADA, cùm excommunicationis vinculo solueretur; tactis SACROSANCTIS EUANGELIJS, in persona sua hoc idem iuravit sacramentum. SANCTA TRINITAS DEUS noster Sanctitatem vestram pro Ecclesia Catholica laborantem & orantem diutiùs custodiat incolumem, & quia cum Sancta Romana Ecclesia in iudicio & iustitia nobiscum stetitis, retribuatur vobis in resurrectione iustorum. Actum Parisiis anno Dei Christi MCV. IV. Nonas Decembres, anno Pontificatus Paschalis Papæ II. Quinto.

Explicit Epistola Lamberti Episcopi.

Supplementum libri Sacramentorum Diui Gregorij Papæ, huius nominis primi, cognomento Magni, quem R. P. Hugo Menardus Monachus Benedictinus Congregationis sancti Mauri correctiorem & locupletiore[m] edidit ex missali mss. sancti Eligii Bibliothecæ Corbeiensis, notisque & observationibus illustravit. Nos verò plurima adiungemus ex antiquo codice mss. qui sic inscribitur: In nomine Dei summi Incipit liber Sacramentorum Romana Ecclesia ordinis per circulum anni. In vigilia Natalis Domini; Hora Nonæ statio ad Sanctam Mariam ad Præseppe. Deus qui nos &c. Videtur autem liber ille descriptus in Gallia ac fortè in hac ipsa Parisiensi ciuitate ob insertas aliis sanctæ Genoueuæ Virginis sanctique Clodoaldi Confessoris missas & S. Dionysij Martyris nomen in Litanijs Sabbato sancto recitari solitis adscriptum: sed ante tempora Gregorij IV. Papæ ac Ludouici Imperatoris, quod ex Kalendis Nouembribus apparet, in quibus nulla Festi sanctæ Mariæ & omnium Sanctorum, at Natalis duntaxat sancti Cesarij habetur mentio. Ex ijs verò venerandæ Antiquitatis monumentis quàm plurima ad ceremonias ritusque Ecclesiasticos spectantia oriuntur ab eruditis curiosisque priscorum

corum

corum illorum temporum scrutatoribus.

In eodem mss. codice sub finem habetur Martyrologium per circulum anni ducto initio à Natali Domini, quod & breuitate suâ & antiquitate commendandum videtur. Quia verò hîc incidit Martyrologiorum, Calendariorum, Obituariorum, Mortologiorum, Necrologiorumque, vt vocant, mentio, Lectorem eruditum moneo posse me hac in parte plurimum ipsi gratificari, siue in exceptis Martyrologiorum Antiquorum, ijs præcipuè, quæ ad Sanctos Gallia pertinent, publicandis, siue in describendis Ecclesiarum, tum Cathedralium, tum Collegiatarum, atque Abbatiarum nonnullis Necrologiis. Certè ad manum sunt.

Ambianense Ecclesiæ B. Mariæ Virginis.

S. Andrea apud Clarummontem in Aruerniâ.

Augense Canoniorum S. Augustini Diœcesis Rotomagensis.

Corbeiensis Abbatia Ord. sancti Benedicti in Diœcesi Ambianensi.

S. Dionysij in agro Parisiensi Ord. S. Benedicti.

S. Genouefa Parisiensis Ordinis S. Augustini.

S. Germani de Pratis Parisiensis Ord. S. Benedicti.

S. Gorgonij Gorziensis in Episcopatu Metensi O. B.

S. Laurentij Monialium in vrbe Bituricensi, quod à nobis ante octo annos vulgatum est.

Lemouicensis Ecclesiæ S. Stephani.

Lingonensis Ecclesiæ S. Mamantis.

S. Mariæ Virginis in Vrbe Carnotensi.

S. Mariæ in Ciuitate Parisiaca.

S. Mariæ Massiliensis Mortologium.

S. Martini ad Gemellos in vrbe Ambianensi.

S. Martini Niuernensis Ord. S. Augustini.

S. Martini, Turonensis, Maioris Monasterii, &c.

S. Michaëlis de Tumba, siue in periculo maris O. B. in inferiore Normannia.

S. Michaëlis de Vltiore portu prope Augum in Diœcesi Rotomagensi, qua vergit ad Picardos.

S. Quintini Canoniorum in Veromanduis.

S. Stephani Autissidorensis, quod in Indice quoque Thuanò occurrit.

Viennense, quantum ex Sanctis adscriptis conici potest.

S. Vincentii Metensis O. B.

S. Vironi Virdunensis, Ordinis ibidem Benedictini.

Neque plura de iis præmittam hoc loco, Expendendum verò